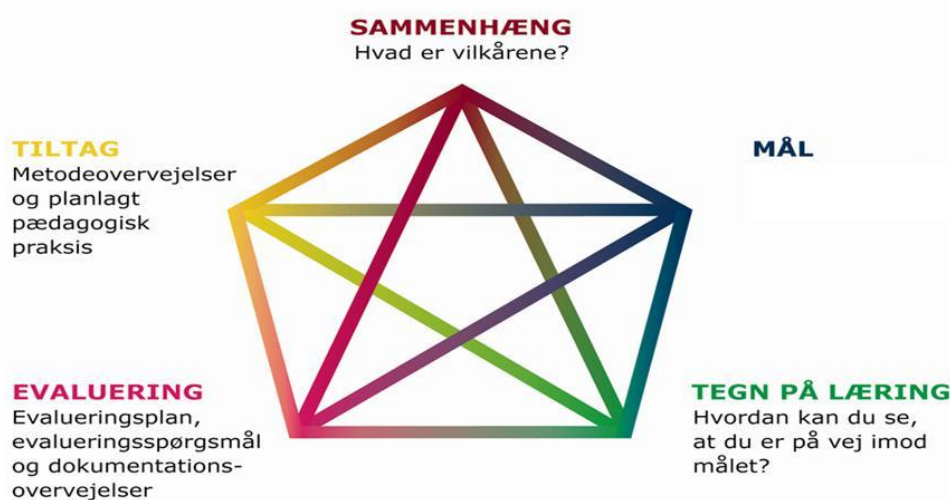

EVALUERING OG OPFØLGINGSPLAN 2022-2023

Gylling Efterskole evaluerer løbende elevernes udbytte af undervisningen i henhold til vores indholdsplaner. Dette gøres på ugentlige personalemøder, i skole/hjem-samarbejdet, i test- og prøvesituationer, i lærersamarbejdet på tværs af fag og i bestyrelsesarbejdet. Den løbende evaluering er med til at danne grundlag for tilrettelæggelse og justeringer af skolens kursustilbud år for år.

Hvert år evaluerer Gylling Efterskole også skolens samlede undervisning og udarbejder en plan for opfølgning på evalueringen. Ved indgangen til hvert skoleår udvælger Gylling Efterskole et område i den samlede undervisning, som gøres til genstand for særlige undervisningsmål og systematisk evaluering det pågældende år. Til dette anvender vi planlægnings- og evalueringsværktøjet SMTTE, og ved skoleårets afslutning offentliggøres vores gennemførte evaluering og opfølgingsplan på skolens hjemmeside.

I skoleåret 2022/2023 har Gylling Efterskole særligt fokus på *undervisning af ordblinde unge*:

Sammenhæng:

Gylling Efterskole er én af Danmarks 20 specialefterskoler for ordblinde unge. Vi er landets største, og vores mission er at sende alle vores unge styrkede videre i livet. Undervisning af ordblinde unge er vores faglige kerneydelse, og vi er derfor optaget af, hvordan man bedst underviser ordblinde unge, og hvad der kendetegner ordblindevenlig undervisning. Det ønsker vi at sætte fokus på med dette års evalueringsområde.

Mål:

Vi ønsker at blive klogere på, hvordan vi bedst underviser ordblinde unge, og hvad der kendetegner ordblindevenlig undervisning.

Tegn på læring:

At lærergruppen oplever en øget viden på området. At den enkelte bliver bevidst om, hvad han/hun allerede gør og bliver inspireret til, hvad man kunne gøre mere.

Tiltag:

På Gylling Efterskole har lærergruppen samlet set en kæmpemæssig viden om og erfaring med undervisning af ordblinde unge. For i højere grad at gøre den enkelte lærers viden og erfaring til en fælles og delelig ressource, har vi i dette skoleår sat fokus på videndeling og kollegial supervision.

Vi har også etableret et samarbejde med en folkeskole, der har særlige profilklasser for ordblinde. En gruppe af vores lærere deltager i samarbejdet, og formålet er, gennem erfaringsudveksling og sparring, at gøre hinanden klogere på 'den gode ordblindeundervisning' på tværs af skoleformer. Erfaringerne fra samarbejdet vil blive videreformidlet til resten af lærergruppen.

I løbet af skoleåret vil vi også inddrage et elevperspektiv og undersøge, hvordan vores ordblinde unge oplever det at være ordblind, og hvad de synes kendetegner en ordblindevenlig undervisning.

Evaluering:

Sidst på skoleåret samles der op på de forskellige tiltag i en samlet evaluering, der offentliggøres her på hjemmesiden sammen med en opfølgingsplan på baggrund af evalueringens resultat. Opfølgingsplanen vil beskrive, hvad vi har lært, og hvilke nye tiltag vi vil sætte i gang på den baggrund.

EVALUERING OG OPFØLGNINGSPLAN VED ÅRETS AFSLUTNING:

I evalueringen af årets fokusområde, *undervisning af ordblinde unge*, er der indhentet perspektiver fra både personale og elever; vi har evalueret på personalemøder, fagudvalgsmøder, i lærersamarbejdet på tværs af fag samt med vores unge mennesker.

Vores mål var at blive klogere på, hvordan vi bedst underviser ordblinde unge, og hvad der kendetegner ordblindevenlig undervisning.

Et af vores tiltag var etableringen af et samarbejde med en folkeskole med særlige profilklasser for ordblinde. Formålet med samarbejdet var, gennem erfaringsudveksling og sparring, at gøre hinanden klogere på 'den gode ordblindeundervisning' på tværs af skoleformer. En gruppe af vores lærere deltog i samarbejdet sammen med en gruppe lærere fra den pågældende folkeskole. De to grupper mødtes flere gange i løbet af skoleåret og drøftede forskellige perspektiver vedrørende 'den gode ordblindeundervisning'; fagdidaktiske og almen didaktiske problemstillinger, niveaudelt undervisning og organisering, trivselsarbejde, relationsarbejde og fællesskaber, læse- og skriveteknologi, forældresamarbejde osv. Lærerne holdt desuden oplæg for hinanden.

Gennem samarbejdet blev vi endnu mere bevidste om, at undervisning af ordblinde elever er en kompleks opgave, der ikke alene løses med anvendelsen af læse- og skriveteknologi eller et intensivt kursus. Læsning og skrivning er centralt i alle fag, og alle lærere må derfor have grundlæggende viden om, hvordan man bedst tager hånd om ordblinde elever og have basal viden om ordblindhed og dens følgevirkninger. Når vi møder den ordblinde elev i undervisningen, har eleven en historie med sig, der rummer faglige udfordringer og vanskeligheder. Mange er ramt på selvtilliden og selvværdet og kan have veludviklede overlevelsestrategier i undervisningssammenhænge, som læreren må tage højde for. Nogle ordblinde har begrænsede erfaringer med at indgå i sociale fællesskaber og kan også have brug for støtte på det område. Ordblinde kan desuden være udfordret mht. struktur og overblik, og flere kan også være udfordret på motivationen, da kravene i undervisningen opleves vanskelige at honorere.

Den gode ordblindeundervisning er altså gjort af mange elementer og drejer sig ikke kun om at kompensere for usikker ordafkodning og stavning, selvom det selvfølgelig er af afgørende betydning, at der tages højde for dette aspekt i undervisningen. Det drejer sig også om at skabe inkluderende læringsmiljøer, hvor den enkelte elev føler sig accepteret og anerkendt trods sine faglige udfordringer, og derudover har relationen mellem eleven og læreren og eleverne imellem afgørende betydning for læringsudbyttet. Udfordringerne vedrørende struktur og overblik stiller didaktiske krav til læreren, da læreren må stilladsere og modulere undervisningen, så den er i øjenhøjde med eleven.

Der findes med andre ord ikke en færdig opskrift på god ordblindeundervisning, og undervisning af ordblinde er en temmelig kompleks opgave. Det kunne være spændende at arbejde med at formulere vores skoles konkrete anbefalinger, råd for eller refleksioner over, hvordan man bedst underviser ordblinde unge. Arbejdet kunne faciliteres af den gruppe lærere, der deltog i ovenstående samarbejde, men arbejdet skulle naturligvis også inddrage vores unge mennesker og resten af lærerne, så alle perspektiver kom frem.

Et andet tiltag i dette skoleår var videndeling og kollegial supervision. Lærergruppen på efterskolen har samlet set en kæmpe stor viden om undervisning af ordblinde unge. For at gøre den enkelte lærers viden og erfaring til en fælles og delelig ressource satte vi gang i aktionslæring – i første omgang i dansklærergruppen.

Gennem aktionslæringen skulle dansklærerne gennem skoleåret arbejde systematisk med at undersøge og reflektere over deres egen praksis i fællesskab med andre. De skulle igangsætte konkrete prøvehandlinger, *aktioner*, i undervisningen, og efterfølgende, sammen med kolleger, reflektere over de erfaringer der blev gjort. Prøvehandlingerne skulle være noget nyt for læreren – fx kunne det dreje sig om at imødekomme en aktuel, oplevet udfordring i undervisningen, eller det kunne være en undervisningsmetode, man ønskede at prøve kræfter med. Da det kan være sårbart at gøre sin egen praksis til genstand for undersøgelse sammen med kolleger, var vi meget opmærksomme på, at det specifikt var aktionen, der skulle være genstand for den didaktiske samtale – ikke alt muligt andet. Vi var også opmærksomme på, at aktionslæringen handler om at gøre hinanden klogere i fællesskab og altså ikke om at udvikle og gennemføre fejlfrie aktioner.

Aktionslæringen kom sent i gang i skoleåret, og ikke alle nåede at gennemføre en aktion. De aktioner der blev gennemført, affødte dog masser af didaktiske overvejelser og refleksioner. Det var berigende at observere hinandens aktioner og efterfølgende reflektere over dem i fællesskab med dygtige kolleger. Aktionslæringen fortsætter i samme form næste skoleår, så alle dansklærere får mulighed for at blive fortrolige med metoden. På sigt kunne aktionslæringsmetoden udbredes til andre undervisningsfag på skolen og evt. indeholde et bånd, så aktionerne udelukkende omhandlede ordblindevenlig undervisning.

I overvejelserne over, hvad der kendetegner ordblindevenlig undervisning, inddrog vi også elevernes perspektiver. Hvad får de øje på, og hvad profiterer de af i undervisningen? Flere af vores unge peger på, at niveaudelingen i de boglige fag har stor betydning for, hvordan de oplever undervisningen. Niveaudelingen skaber tryghed og giver dem lige deltagelsesmuligheder – det er rart at vide, at sidemakkeren har de samme udfordringer som en selv. Det er også befriende, at alle anvender læse- og skriveteknologi, og at alle har deres computer med til undervisning. I tidligere skolesammenhænge var man anderledes, hvis man havde computeren fremme, og det kunne være svært at følge med de andres tempo; de andre havde nærmest nået at læse teksten, før man selv fik fundet computeren frem, åbnet dokumentet og startet sit oplæsningsprogram - på efterskolen oplever de unge at være 'med fra starten'. Vores unge er også glade for, at lærerne har viden om ordblindhed, og de føler sig set og mødt i undervisningen, da undervisningen foregår i øjenhøjde, og der er tid til gentagelser.

Undervisning af ordblinde unge er vores faglige kerneydelse, og vi vil også fremadrettet være optaget af at udvikle og kvalificere undervisningen for vores ordblinde unge. Vi fortsætter aktionslæringen næste skoleår og sætter eventuelt gang i en proces, hvor vi forsøger at formulere vores konkrete anbefalinger, råd for eller refleksioner over, hvordan man bedst underviser ordblinde unge. Vi vil fortsat inddrage de unges perspektiv – evt. både gennem kvalitative interviews og en bredere spørgeskemaundersøgelse.